

Projecte de convivència de l'Institut Alexandre Deulofeu

Índex

1. ANÀLISI DE CONTEXT	2
1.1. DETECCIÓ DE NECESSITATS DEL CENTRE	3
1.2. CRITERIS I PRINCIPIS D'ACTUACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA	3
1.3. OBJECTIUS	3
1.4. DRETS DELS ALUMNES	4
1.5. DEURES DELS ALUMNES	4
2. MESURES DE LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA	4
3. NIVELLS D'ACTUACIÓ	6
4. ORGANITZACIÓ DEL CENTRE	7
4.1. COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA	7
5. OBJECTIUS ESPECÍFICS	7
6. CONTROL DEL DOCUMENT	8

1. ANÀLISI DE CONTEXT

El Projecte de Convivència de l'Institut Alexandre Deulofeu es basa en la pedagogia del respecte i convida a tota la comunitat educativa a establir una comunicació fluida per tal d'establir unes millors relacions en el seu sí. Per tant, el Projecte de Convivència promourà entre tots els membres de la comunitat educativa el diàleg, la cooperació i la responsabilitat per tal d'enfortir i millorar les relacions entre les persones de la comunitat educativa que conviuen quotidianament, convidant a evitar enfrontaments inútils, afavorint la construcció d'actituds i valors de manera efectiva i pràctica i cercant estratègies de prevenció i resolució de conflictes.

L'Institut Alexandre Deulofeu destaca per la confiança en la capacitat d'aprenentatge dels alumnes i pel compromís i responsabilitat pels resultats, que no permeten la indiferència davant els símptomes de fracàs escolar.

L'Institut Alexandre Deulofeu és un centre d'Educació Secundària públic situat en la zona nord-oest de Figueres, capital de la comarca de l'Alt Empordà de Girona. El municipi té una àrea de 19 km² i més de 47.000 habitants amb un alt percentatge de població immigrant. L'agricultura i la ramaderia són poc importants i representen el 2% dels actius. L'activitat industrial suposa un 25% del total. L'activitat econòmica principal són els serveis (62%), especialment el comerç. La ciutat és un centre turístic per l'estratègica situació de proximitat a la frontera francesa i la costa i perquè és el punt de convergència de grans línies de comunicació: tren convencional i AVE, N-II, AP7 i N260.

L'Institut Alexandre Deulofeu està situat a la zona nord-oest de Figueres, en una àrea de barris residencials (Habitatges del Parc, Juncària Parc Bosc, Culubret, Habitatges Sindicals, Sant Joan, Bon Pastor i Parc Sol) i d'equipaments, on comparteix veïnatge amb la Fundació Salut Empordà i les instal·lacions esportives municipals. L'actual zona d'influència de l'institut és de tipus heterogeni: des d'habitatges de classe mitjana plurifamiliars i unifamiliars, a barris de condició baixa o molt baixa que fruit de la immigració dels anys 60 i que ara acullen una part important de la immigració actual. Tot i ser una àrea molt extensa amb un volum molt important de població, només compta amb una escola de primària, Pous i Pagès, que únicament acull alumnat del barri de Sant Joan. La resta de famílies es veuen obligades a desplaçar-se lluny dels seus domicilis i fora dels seus barris per escolaritzar els seus fills.

L'Institut Alexandre Deulofeu va entrar en funcionament el curs 1978-79 com a institut de batxillerat que impartia BUP i COU. De llavors ençà s'ha adaptat als nous plans d'estudi i avui és un centre públic d'ensenyament secundari que ofereix estudis reglats d'ESO (amb una unitat SIEI des del curs 22-23), Batxillerat (en les modalitats de Ciències i Tecnologia, Humanitats i Ciències Socials, Artístic Plàstic i Artístic Escènic), Cicles Formatius de Grau Mitjà de la família de Sanitat (Cures Auxiliar d'Infermeria i Farmàcia i Parafarmàcia) i Cicle Formatiu de Grau Superior de Dietètica des del curs 22-23.

A més de formar alumnat d'ESO, Batxillerat, CFGM i CFGS, l'Institut Alexandre Deulofeu és centre de pràctiques del Màster Universitari de Formació de Professorat de Secundària (MUFPS) acollint alumnes de diverses universitats de l'Estat que realitzen la part pràctica de la seva formació de màster en el centre. La tutorització d'aquests alumnes de màster la fan professorat del claustre que, de forma voluntària, actuen com a mentors.

	13/02/2023	Definitiu	Pàgina 2 de 9
	Versió 001		1.17.0.8.0
	Coordinació de Qualitat	Aquest document pot quedar obsolet un cop imprès	

L'alumnat té procedències diverses. A ESO: de la majoria d'escoles de la ciutat de Figueres i de les escoles d'Avinyonet, Cistella, Lladó, Llers, Navata, Ordís i Vilanant. A Batxillerat i als cicles formatius, l'alumnat prové de centres i municipis de tota la comarca de l'Alt Empordà i, en el cas del CFGS, de tota la província de Girona.

1.1. DETECCIÓ DE NECESSITATS DEL CENTRE

L'elaboració d'aquest Projecte de Convivència parteix de voler un centre en el que el clima sigui l'adequat per a garantir un bon funcionament en tots els àmbits i que faciliti l'èxit acadèmic de l'alumnat. Per aconseguir aquest bon clima es vol fer des dels següents eixos: la prevenció, l'ensenyament, la reeducació i la sanció quan la conducta de l'alumnat entorpeixi la convivència.

En el nostre institut fa molts anys que impera la cultura del diàleg i de la mediació, eines clau per a la resolució de conflictes.

1.2. CRITERIS I PRINCIPIS D'ACTUACIÓ DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

Els principis d'actuació del projecte de convivència són:

- La participació i la corresponsabilització de la comunitat educativa i dels agents educatius de l'entorn per tal d'aconseguir una actuació compartida i coherent, eficaç i eficient, fonamentada en una cultura dialògica i intercultural, basada en l'acord i la norma i concretada amb fermesa, rigor i afecte
- L'actuació coordinada, global i integral per crear un clima de convivència amb una organització que gestioni, articuli i doni sentit a les actuacions i als processos.
- El Projecte de Convivència ha de respondre a una necessitat percebuda col·lectivament, ha de ser flexible i ha de ser fruit d'un procés d'aprenentatge dels diferents agents educatius del centre.
- La normalitat i la inclusió com a l'única mirada possible.
- La prevenció i proacció, incidint especialment en la detecció i resposta adient.
- La millora de les actuacions, a fi de donar una resposta ajustada a les necessitats i establir els instruments que permetin anar ajustant les estratègies, les actuacions i els recursos per a la consecució dels objectius.
- L'autonomia pedagògica i de gestió del centre d'acord a les característiques de l'alumnat i del professorat, i la seva flexibilitat.

1.3. OBJECTIUS

Els objectius d'aquest Projecte de Convivència són:

- Garantir la implicació, la participació i el compromís de tota la comunitat educativa en la convivència del centre.
- Ajudar a cada un dels alumnes a relacionar-se amb ell mateix, amb els altres i amb l'entorn.
- Potenciar el respecte en la diversitat de cada un dels membres de la comunitat educativa.
- Desenvolupar la cultura del diàleg a través de la mediació com a eina per a la gestió dels conflictes.

	13/02/2023	Definitiu	Pàgina 3 de 9
	Versió 001		1.17.0.8.0
	Coordinació de Qualitat	Aquest document pot quedar obsolet un cop imprès	

- Fomentar la cultura de la pau i la no violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de les persones.
- Desenvolupar la cultura d'ajudar als altres, com a eina de millora personal per a educar persones que volen fer un món millor.

1.4. DRETS DELS ALUMNES

Els alumnes tenen els següents drets bàsics:

- Desenvolupar la seva personalitat de manera integral, en el marc dels principis ètics, morals i socials que són acceptats per la societat actual.
- Afavorir la formació del propi criteri de l'alumnat a través del coneixement d'un mateix.
- Formar-se en el respecte dels drets i llibertats fonamentals a través de l'exercici de la tolerància, la llibertat i la convivència.
- Aconseguir el màxim desenvolupament de les seves aptituds personals, intel·lectuals i professionals.
- Rebre una educació per la pau, la cooperació i la solidaritat.
- Tenir respecte cap a la seva integritat física i psíquica.
- Tenir igualtat d'oportunitats.

1.5. DEURES DELS ALUMNES

- Respectar els altres, tant pel que fa a la llibertat de consciència, conviccions religioses, morals i ideològiques, com el respecte a la dignitat, la integritat i la intimitat de tots els membres de la comunitat educativa.
- No discriminar cap membre de la comunitat educativa per raó de naixement, raça, sexe o qualsevol altra circumstància personal o social.
- Estudiar i treballar al màxim de les seves aptituds personals i aprofitar els coneixements que s'imparteixen.
- Assistir a classe respectant els horaris i participant en les activitats escolars.
- Realitzar les feines que se li encomanen i seguir les directrius del professorat.
- Vetllar per tenir un clima de convivència positiu.
- Tenir cura de la higiene personal i no venir al centre en cas d'afeccions contagioses.
- Portar una indumentària adequada a l'activitat escolar.
- Portar roba esportiva quan es té classe d'Educació Física.
- Participar i col·laborar en el procés d'aprenentatge per tal d'afavorir un bon clima escolar.
- Tenir cura del material i de les instal·lacions del centre.
- Complir les normes de convivència recollides a les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC).

2. MESURES DE LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA

La **Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig**, d'Educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de Convivència i l'incloguin en el seu Projecte Educatiu.

	13/02/2023	Definitiu	Pàgina 4 de 9
	Versió 001		1.17.0.8.0
	Coordinació de Qualitat	Aquest document pot quedar obsolet un cop imprès	

La **Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre**, per a la Millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que tots els centres inclouran en la Programació General Anual (PGA) el seu pla de convivència i totes aquelles mesures, actuacions i activitats programades pel foment de la convivència escolar.

La **Llei 12/2009, de 10 de juliol**, d'Educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el Projecte Educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.

El **Decret 102/2010, de 3 d'agost**, d'Autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre. Aquest ha d'establir mecanismes de mediació per a la resolució pacífica dels conflictes i fórmules per mitjà de les quals les famílies es comprometin a cooperar de manera efectiva en l'orientació, l'estímul i, quan calgui, l'esmena de l'actitud i conducta de l'alumnat. En el centre es treballarà la prevenció com a eina de millora de la convivència. És a dir, es tracta de no limitar-se a resoldre els conflictes que vagin sorgint amb les persones directament implicades, sinó d'aplicar mesures preventives. Aquesta resposta preventiva proposa desenvolupar, d'una manera intencional i sistemàtica pràctiques i hàbits de convivència pacífica en el centre.

La convivència la situem en el marc de l'acció educativa i ens guiem per:

- La **Carta de compromís educatiu**, que és el referent per al foment de la convivència i que vincula individualment i col·lectiva els membres de la comunitat educativa del centre.
- La **resolució pacífica dels conflictes**, que s'ha de situar en el marc de l'acció educativa i que té per finalitat contribuir al manteniment i la millora del procés educatiu dels alumnes.
- Els **procediments de resolució** dels conflictes de convivència, que s'han d'ajustar als principis i criteris següents:
 - Han de vetllar per la protecció dels drets dels afectats i han d'assegurar el compliment dels deures dels afectats.
 - Han de garantir la continuïtat de les activitats del centre, amb la mínima pertorbació per a l'alumnat i el professorat.
 - Han d'emprar mecanismes de mediació, sempre que sigui pertinent.
- Les **mesures correctores i sancionadores** aplicades han de guardar proporció amb els fets i han de tenir un valor afegit **de caràcter educatiu**.
- Les mesures correctores i sancionadores han d'incloure, sempre que sigui possible, **activitats d'utilitat social** per al centre educatiu.
- Correspon al Departament d'Educació, en l'àmbit dels centres públics, l'adopció de mesures i iniciatives per a fomentar la convivència en els centres i la resolució pacífica dels conflictes.

Els principis d'actuació i les intervencions que el centre desenvolupa per tal de capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la millora de la convivència i la resolució pacífica dels conflictes són:

	13/02/2023	Definitiu	Pàgina 5 de 9
	Versió 001		1.17.0.8.0
	Coordinació de Qualitat	Aquest document pot quedar obsolet un cop imprès	

- Establir un **conjunt d'hàbits de funcionament** organitzatiu que fomentin el diàleg entre les persones i consolidin canals formals que permetin la resolució pacífica dels conflictes.
- **Resoldre els conflictes de manera pacífica** mitjançant l'acord entre les parts i la mediació.
- **Facilitar la integració social i escolar de l'alumnat** constitueix un objectiu bàsic en un context de gran diversitat com és el nostre. Algunes pràctiques característiques d'aquest enfocament són l'aprenentatge cooperatiu i col·laboratiu entre l'alumnat, el treball de l'autoestima i la intervenció amb les famílies, entre d'altres. Aquest objectiu es treballa de manera interdisciplinària des de les diferents àrees.
- **Formar el professorat** en aquest àmbit.
- **Educar l'alumnat en valors** partint d'exemples i situacions quotidianes de l'aula, del centre o de l'entorn proper. L'educació en valors es treballarà potenciant la participació, camí per afavorir la convivència i avançar en els processos d'aprenentatge col·lectiu: aprendre a participar, tant en la construcció dels coneixements a l'aula com en la vida del centre i de l'entorn, desenvolupant les competències personals, socials i ciutadanes.
- Treballar l'**educació inclusiva**, que és la que ofereix a tots els joves altes expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o discapacitats. Aquest és un dels principis d'actuació per a la millora de la convivència.
- Facilitar i **promoure el desenvolupament de capacitats de relació interpersonal i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials** és un dels eixos vertebradors per a promoure la convivència. Aquestes dues competències, social i comunicativa, es treballaran a nivell global de centre.

El **Decret 279/2006, de 4 de juliol**, sobre Drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.

3. NIVELLS D'ACTUACIÓ

El plantejament global i integral de la convivència necessita una acció coordinada, coherent i contínua entre tots els agents educatius que intervenen en els diferents espais i temps dels nostres alumnes. Per això els àmbits d'actuació són el centre, l'aula i l'entorn, i els nivells d'actuació són els següents:

- A. **Nivell preventiu.** Valors i actituds convivencials: Mesures i actuacions orientades a desenvolupar en l'alumnat aquelles actituds i valors propis de la competència social i ciutadana que contribueixin a fer-lo competent en la relació amb si mateix, amb els altres i amb el món. Es desenvoluparan els següents temes: Coeducació, Educació intercultural, Educació per la pau, Educació socioemocional, Educar en el respecte, Educar en l'esforç i la responsabilitat, Educar en la gestió positiva dels conflictes i la Inclusió.
- B. **Nivell d'intervenció.** Resolució de conflictes: Mesures i actuacions que han de permetre a la comunitat escolar abordar de manera positiva la gestió i resolució de conflictes. Davant situacions que atempten contra la convivència calen mecanismes d'actuació ràpids i eficients basats en les NOFC i d'acord a la normativa vigent. Es desenvoluparan els següents temes: Absentisme, Conflictes greus, Gestió i resolució positiva dels conflictes.

	13/02/2023	Definitiu	Pàgina 6 de 9
	Versió 001		1.17.0.8.0
	Coordinació de Qualitat	Aquest document pot quedar obsolet un cop imprès	

- C. **Nivell organitzatiu i de gestió de centre:** Mesures, actuacions i marc organitzatiu que han de permetre al centre educatiu gestionar, facilitar i articular tant les actuacions com els processos necessaris per treballar a favor de la convivència. Es desenvoluparan els següents temes: Acol·lida, Comunicació, Estructura i gestió de recursos, la Norma i la Participació.

4. ORGANITZACIÓ DEL CENTRE

4.1. COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

La comissió de convivència es crea amb la voluntat de coordinar els casos de mediació escolar o d'assetjament entre iguals que es produeixen en el centre. Aquesta comissió està formada per:

- Cap d'estudis
- Cap d'estudis adjunt
- Coordinadora pedagògica
- 1 representant famílies (membre del Consell Escolar)
- 1 representant de l'alumnat (membre del Consell Escolar)

5. OBJECTIUS ESPECÍFICS

La convivència és essencial en qualsevol centre educatiu i és fonamental potenciar el diàleg com a eina per l'entesa entre persones. El conflicte és present en totes les relacions entre persones i s'ha de veure com una oportunitat de creixement i enriquiment. Saber resoldre conflictes és essencial pel desenvolupament de les persones i, per tant, també pels alumnes del nostre centre. Cal fer prevenció perquè els conflictes no degenerin i generar idees i valors que afavoreixin la convivència:

- Desenvolupar la coeducació transmetent la igualtat, la diversitat, la justícia social i la solidaritat.
- Prevenir el conflicte per tal de generar un clima i un ambient de treball que ajudi al creixement dels alumnes a tenir eines per la vida i esdevenir persones autònomes, amb una bona intel·ligència emocional que els permeti prendre decisions i ser conseqüents amb els seus actes.
- Aconseguir que els alumnes prenguin consciència del seu procés de socialització. És un aprenentatge per la gestió de les emocions, la gestió dels conflictes que els ha de donar eines per l'autoregulació i l'autocontrol.

Amb aquests objectius es vol que el centre sigui un espai on el diàleg i la cooperació siguin elements del nostre quotidià.

	13/02/2023	Definitiu	Pàgina 7 de 9
	Versió 001		1.17.0.8.0
	Coordinació de Qualitat	Aquest document pot quedar obsolet un cop imprès	

6. CONTROL DEL DOCUMENT

Realitzat per	Revisat per	Aprovat per
Equip directiu	Claustre de professors	Consell Escolar a 13.02.2023

Llistat de les modificacions			
Núm. Revisió	Data	Descripció de la modificació	Distribució